

Protokół
XXXI posiedzenia plenarnego
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 6 kwietnia 2017 roku

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości

Wiceprzewodniczący RG prof. Z. Marciniak otwierając obrady, przywitał członków Rady oraz zaproszonych gości.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Wzbogacenie oferty edukacyjnej uczelni: 5. poziom PRK

Wiceprzewodniczący Rady prof. Z. Marciniak otworzył debatę poświęconą 5. poziomowi PRK. Referaty wprowadzające do dyskusji przedstawili: prof. Ewa Chmielecka (SGH), dr Tomasz Saryusz-Wolski (PŁ) oraz prof. Jarosław Niedojadło (PWSZ w Elblągu). Podczas posiedzenia przedstawiono prezentacje, które zostały udostępnione na stronie internetowej Rady Głównej.

Zabierając na wstępie głos podkreślił, że na problematykę 5 poziomu Ram Kwalifikacji należy patrzeć z perspektywy potrzeby, możliwości i szans na wzbogacenie oferty edukacyjnej, a także z perspektywy porównawczej z tym co dzieje się w innych krajach, potrzeb naszych studentów i rozwoju kształcenia w szkolnictwie wyższym. Zdaniem prof. Marciniaka powoli zmienia się sposób myślenia i postrzegania uczelni jako tej, która daje pełny dyplom. Jest to myślenie nieaktualne. Zmodularyzowanie oferty edukacyjnej, elastyczność i możliwość uczenia się pewnych fragmentów jest przyszłością kształcenia.

Następnie oddał głos uczestnikom spotkania. Jako pierwszy głos zabrał M. Grelowski przedstawiciel środowiska pracodawców w Radzie Głównej. Wyraził swoje uznanie dla rozwiązań jakie zostały zastosowane w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu. Podkreślił, że z punktu widzenia pracodawców 5 poziom PRK jest znakomitym uzupełnieniem kształcenia. Ponadto pozwala uporządkować rynek pracy i lepiej wykorzystać zanikające zasoby ludzkie. Należy pamiętać, że dla pracodawcy ważne jest przygotowanie zawodowe absolwenta i jego przydatność do zawodu. Prof. P. Lampe zwrócił zaś uwagę na problem systemowy, bowiem w świetle rozwiązań 5 poziomu PRK szkolnictwo wyższe stanie przed dylematem czy uczelnie na studiach będą miały wyścig intelektów czy też będą dopasowywać poziom studiów do przeciętnych intelektualnie studentów. Wątpliwości swoje zgłosił również prof. E. Jezierski, który uważa, że jeśli 5 poziom PRK byłby realizowany przez szkoły wyższe to wówczas struktura szkolnictwa podzieliłaby się na dwie kategorie niżej niż wyższe (4 poziomy) i 4 poziomy wyższego, co nie odpowiadałoby pojęciu szkolnictwa wyższego. Jednakże zdaniem prof. Jezierskiego plusem 5 poziomu PRK jest to, że absolwent będzie miał możliwość łagodnego przejścia do środowiska gospodarki. Należy również się zastanowić nad

kwestią finansowania 5 poziomu, jeśli miałyby podjąć się tego zadania uczelnie wówczas będzie wymagało to wsparcia finansowego ze strony resortu. Szereg pytań zgłosił również prof. Federowicz przede wszystkim, co ma wniesić do struktury kwalifikacji budowanie 5 poziomu oraz z jakimi umiejętnościami wypuszczamy osoby mające 4, 5 czy 6 poziom kwalifikacji? Ponadto wyraził swoje obawy co do realizacji 5 poziomu przez uczelnie, które mogłyby mieć w tym zakresie podejście czysto podażowe.

W toku dyskusji wielokrotnie podnoszono problem matur w kontekście 5 poziomu kwalifikacji. Do tego tematu w swojej wypowiedzi nawiązał rektor PWSZ prof. Niedojadło, który poinformował, że władze uczelni rozważają wpuszczenie i wypuszczenie z 5 poziomu bez matury. Jednakże chcieliby aby kwalifikacja po 5 poziomie była już uzupełniona o egzamin maturalny. Druga z podnoszonych kwestii, to zawodowość. Plany uczelni w tym zakresie znacznie się różnią od tego co oferuje się studentom na I stopniu studiów. Kształcenie na 5 poziomie zdecydowanie koncentruje się na zawodowości zaś I poziom studiów zakłada się, że absolwent poza wiedzą ogólną, którą składa się umiejętność samodzielnego kształcenia oraz przekwalifikowania powinien być dobrze przygotowany do wypełniania zadań zgodnie z ukończonym kierunkiem. Przyjmując takie rozwiązanie uczelnia dążyła do połączenia praktyki zawodowej z pracą dyplomową. Jak podkreślił Rektor prof. J. Niedojadło pomysł ten nie mógłby być wdrożony gdyby nie silna współpraca z pracodawcami, którzy uczestniczyli w przygotowywaniu aplikacyjnej pracy dyplomowej. Zdaniem prof. Niedojadło jest to dobry sposób na przygotowanie przyszłej kadry dla pracodawców w regionie.

W dalszej części spotkania głos zabrał dr M. Kisilowski przedstawiciel Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "Solidarność". Zwrócił uwagę na istnienie dużych dysproporcji pomiędzy wiedzą i kompetencjami jakie posiadają absolwenci poziomu 4 a potrzebami 6 i 7 poziomu w szkolnictwie wyższym. Z tego względu zdaniem dr Kisilowskiego należy podjąć działania, aby wyposażyć osoby słabiej przygotowane w wiedzę potrzebną na dalszych etapach kształcenia. Odmiennie zdanie wyraził prof. Z. Marciniak, w jego ocenie uczelnie nie mają obowiązku dostosowywania się do poziomu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych podobnie też nie każda z osób kończąca ten etap kształcenia musi kontynuować go na poziomie wyższym. Zdaniem prof. Marciniaka nie jest problemem poziom jaki reprezentują absolwenci tego rodzaju szkół ale ich nieumiejętność samodzielnego uczenia się oraz brak przygotowania do intensywnego uczenia się, należy pamiętać, że oba te elementy określają predyspozycje przyszłych kandydatów do kształcenia na poziomie wyższym.

Na zakończenie prof. Marciniak poprosił prelegentów o podsumowanie i odniesienie się do pojawiających się głosów w dyskusji.

Jako pierwszy głos zabrał prof. Niedojadło. Odniósł się do wypowiedzi osób które podniosły problem kształcenia na I roku studiów. Niepokojące jest to, że połowa studentów I roku studiów odchodzi z uczelni, nie należy zatem marnować takich zasobów ludzkich. Dlatego też szansą na dobre zagospodarowanie tego obszaru może być 5 poziom kwalifikacji bez jednoczesnego obniżania poziomu kształcenia.

Natomiast dr T. Saryusz-Wolski nawiązał do problematyki uczenia się i uczenia się przez całe życie. Zgodził się z prof. Marciniakiem, że bardzo ważna jest umiejętność samodzielnego uczenia się również poprzez wykonywanie zadań zawodowych i jest to podstawowe zadanie dla 5 poziomu, zaś uczelnie powinny rozwijać te kompetencje.

Na koniec głos zabrała prof. E. Chmielecka, która odniosła się do podnoszonej w dyskusji kwestii, czy szkoły wyższe powinny sprostać potrzebom rozwoju intelektualnego czy też potrzebom rynku pracy? Zdaniem prof. Chmieleckiej jest to problem systemowy i tylko dywersyfikacja szkół, metod i programu może sprawić, że jedno i drugie będzie zaspokajane harmonijnie. Zwróciła również uwagę, że każda pełna kwalifikacja musi odpowiedzieć na deskryptory trzech kolumn: wiedzy, umiejętności i kompetencji. W odniesieniu do obaw jakie zgłosił prof. Federowicz, prof. Chmielecka stwierdziła, że umiejętności jakie nabędzie osoba po 5 poziomie to: umiejętność przystosowania się na rynku pracy, rozwijanie wiedzy, podniesienie rozwoju osobistego oraz rozwój sprzyjający powstawaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Prof. Marciniak podziękował prelegentom za wystąpienie i prezentacje, a wszystkim obecnym za owocną dyskusję.

IV. Komunikaty

Treść komunikatów stanowi załącznik do protokołu.

V. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

Projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania wysokości dotacji i rozliczania środków finansowych na utrzymanie potencjału badawczego oraz na badania naukowe lub prace rozwojowe oraz zadania z nimi związane, służące rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił projekt uchwały, w której Rada zgłasza szereg uwag o charakterze szczegółowym. Rada przyjęła uchwałę jednomyślnie. Uchwała nr 437 /2017 stanowi załącznik do protokołu.

VI. Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych

Wiceprzewodnicząca Komisji Uprawnień Akademickich RG, prof. R. Renz, przedstawiła propozycje opinii o wnioskach jednostek organizacyjnych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada **pozytywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria produkcji Wydziałowi Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie,

- doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia Wydziałowi Biologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Rada jednomyślnie **negatywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora nauk technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka Wydziałowi Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
- doktora nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika Wydziałowi Nauk Społecznych i Humanistycznych Społecznej Akademii Nauk w Łodzi.

Uchwały nr 438, nr 439, nr 440, nr 441 stanowią załączniki do niniejszego protokołu.

VII. Przyjęcie protokołu XXX posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (9 marca 2017 r.)

Rada przyjęła protokół jednogłośnie.

VIII. Zamknięcie posiedzenia

Wiceprzewodniczący Rady prof. Z. Marciniak zamknął obrady i podziękował za udział i dyskusję.

Wiceprzewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Zbigniew Marciniak

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Komunikaty
3. Uchwały: nr 438 – 441
4. Nagranie przebiegu obrad na nośniku CD